

sti ne dá, pride večidel od tod, da smetana ni prav kislikasta in da je prevroče. — Grenko mléko izvirá od nesnažnosti hrama, od povžitih pregrenkih zeliš, od bolnih jeter živinčeta in spridenega žolča. — Rudeče lise na mléku, če niso kervine kaplice, so neke posebne sorte rudečega plesnjivca, ki se po vlažnih stenah napravlja; spreminjajo vreme in snažnost hrama sta kmalo odpravila to napako. — Da plave (modre) lise na mléku izvirajo od povžitih modrih zeliš, je prazna misel. Haubner je vidil plavo mléko pri velicah kmetijah le v veliki vročini, pri majhnih kmetijah pa tam, kjer hranujejo mléko v izbah (hiši). Tudi se z modrimi lisami združi večkrat plesnjivec. Ena skleda mléka zamore od druge to napako nalesti, ker se zaredijo majčkine močelke (*monas gliscens*) v njem.

V ravno tem letopisu beremo spet več žalostnih prigodb, da so se ljudje po smerkovih konjih okužili in pomerli.

Potovanje križem svetá.

Od hrane ali živeža mnogoverstnih ljudstev.

Vsedli se bomo danes k mizam mnogoverstnih ljudstev po svetu in gledali bomo; kaj jejo, ne da bi oponašali enim žlahnih jedil in oblizkov, ali milovali druge zavolj revne hrane. Naš namen je višji. V sledu za tem, kaj uživajo različni narodi, spoznali bomo tisto resnico, katero so natoroznanci nam že davnej odkrili, da po hrani ljudstev se ravna razloček narodov, se preminja natora, telesni in duševni značaj človeka, da narodovnost je deloma izvirček živeža.

Ne bo nam treba na dolgo in široko tega razkladati; vsak tudi preprost bravec bo resnico naših besed lahko razumel.

Kar človek vživa, želodec njegov predela v nek poseben sok; iz tega soka postane kri; iz kervi pa se nareja vse od kosti do možganov, iz česa človeško truplo obstoji. Ni tedaj norčija, ako rečemo, da naše roke, noge, naše lice, naše oči so spečene iz mesa, kruha, krompirja, fižola in sploh vsega, kar koli uživamo. Vsak pa bo sam po sebi tudi razumel, da je tu govorjenje le od trupla, ki iz prahu vstvarjeno bo spet prah postalo, ne pa od tistega višjega, neumerjčnega bitja, katero dušo imenujemo in kateri je truplo le začasno prebivališče.

Kar koli tedaj truplo pripomore k natori in značaju človeškemu, se večidel ravna po tem, česar človek vživa. Kuhinja tedaj pričuje od žlahnega ali sirovega, omikanega ali divjega, priprostega ali omehkuženega, revnega ali bogatega človeka in od različnosti domovine njegove. Pa tudi s človekom se je kuhinja požlahnila ali spridila. „Povej mi, kdo je tvoj tovarš, in povedal ti bom, kdo si ti“ — je rekel nekdaš geršk modrijan. Dandanašnji bi smeli ravno tako resnično reči: „povej, kaj jéš, in povedal ti bom, kaj si.“

Zatega voljo, mislimo, ne bomo tlačili prazne slame, ako iz tega obzira pogledamo po mizah ljudstev.

Dostikrat je že rečeno bilo, da človek je veliki svet na malem. In zares — pri jedi se to že potrdi. Rudstvo, rastlinstvo in živalstvo, iz katerih svet obstoji, so tudi stvari, katere on skoz usta v-se spravlja. So namreč ljudstva na svetu, katere živijo posebno le od zemelj, — so pa druge, katere si jemljejo svojo hrano le iz rastlinstva, in spet druge, ki živijo od žival vsacega razpola. Človek je stvar, ktera vse je.

Kakor pa je rastlina, ktera od zemlje živi, na naj nižji stopnji vsih životnic (organizmov), tako je tudi človek, kteremu zemlja v živež služi, na naj nižji stopnji človeštva.

To vidimo v nezmernih planjavah, ki se razprostirajo na levem bregu velike južno-amerikanske reke,

Orinoko imenovane. V teh puščavah — piše učeni Humboldt — živijo mnogoverstne plemena ljudi. Razločeni po jezicah, ki jih kramljajo, so eni — Otomáki in Jaruri — popolnoma divjaki, ki nimajo nič človeškega na sebi, razen postave človekove; kmetijstva ne poznajo, se živé le od mravelj, smole in parstí. Parst, katero uživajo, je mastna in volna glina, prava lončarska glina rumenkasto-sive barve. Marljivo jo iščejo ob bregovih Orinoka in Mete, in skerbno izberajo eno sorto od druge, kateri dobro ločijo po okusu. Tako glinovce gnetejo v cmoke po 4 do 6 pavcov debele in jih pékó od zunaj pri majhnem ognju, dokler skorja rudečkasta ne postane. Preden jih jedó, pomočijo vsak cmok z vodo. Dokler si jih Otomák ni vsak dan nabasal za funt ali tudi čez funt v svoj želodec, ni sit. Le kadar so vode njih rek prav majhne, si vlové tudi rib in želv (*Schildkröten*), katere jim pa niso tako po godu, kakor njih ilovnatí cmoki. Tako nečedin je ta narod, da celó med daljnimi stanovniki poleg Orinoka je prislovica znana: „nič ni tako gerdega, česar bi Otomák ne žerl.“

(Dalje sledi).

Starozgodovinski pomenki.

DEAE SVRIAE SACR.

V Rimi Pet. Apianus CCXLII.

Razložil Davorin Terstenjak.

Že smo dokazali, da je v indoslavenskem mythu častje solca navadno bilo. Predstoječi napis nam to poterdjuje. Pobožen Indianec je njegovo visokost molil, ker mu je solnce bilo božanstvo, katero vse razsvetluje, vse oživljuje, iz katerega vse izhaja, in v katero se vse povrača (*William Jones Works VI. 417.*)

Solnce ima v sanskritu več izrazov; nar bolj navadna sta *sūris*, *sūryas*, in *sūnas*, *sunus*. Koreniki teh besed se najdete v glagolu *sur*, *strahlen*, *glänzen*, primeri: slavensko *zoriti*, *žariti*, in v glagolu *su*, *werfen*, *schleudern*, primeri: slovensko *su-jem*, *su-vam* (glej: *Eichhoff str. 200 in str. 115, 116*). *Suryas* je v sanskritu možkega spola, slovenska zora, zura, kar juterno solnce pomeni, pa je ženskega.

Napis *Deae Suriae* očitno priča, da je to slavenska zora, ne pa indijski *Sūryas*. V Rimi je bilo vseslavje božanstev iz vsih od Rimljana ogospodovanih dežel, tako je tudi slovenska zora prišla v Rim. Tudi je znala kakšna slovenska rodovina v Rimi živeča spomenik domačemu božanstvu napraviti dati, kar večkrat najdemo, da v raznih rimskih deželah spomeniki slavenskih božanstev stojijo. Tako najdemo na Francozskem v mestu Niemes spomenik v čast modrici Védi z napisom *Vedae Musae* *), kjer rimsko tolmačenje zraven stoji, kakor to večkrat smo že vidili, postavim, *Apollini Beleno*, *Apollini Granno* (pervi slavski lučni bog *Belin*, drugi keltiški *Gran*, *Grein*). *Herkuli Gaditano*, to je: feniški *Melkarth*, *Pluto Vragus*, *Pluto Uragus* (glej: *Gud. str. 60. 6. Gori-Schuebel str. 44.*), to je slavenski *Vrag*, *Urag*, kateri je ednako službo imel, kakor jo je imel latinski *Pluto*.

Indiško solnce, imenovano *Sūryas*, je imelo več priimen, med drugimi ime *Hamsa*, kar pomeni labud. Po pravem bi se zvati imel *belud*, — ali takšnih *metathez*, to je, tako prestavljanje čerk ima vsaki jezik; primeri *gerško*: *κατατος* in *κατατος*, *πορσω* in *πορσω*, *καρδιη* in *καρδιη*, slovensko: *mogila* in *gomila*, *karn* in *kran*, *čbela* in *bčela*, tako tudi *lebud*, *liabud* namesto *belud*, *bialud* — *beli ptič*. Tudi priime *Dyumanari*, *Edelstein des Himmels*, od glagola *dju*, *džu*, *glänzen*, je imelo in

*) O severno-slavenskih Vedah — veščice, glej: Jungman česki Slovník s. v.

ogerski Slovenci še imajo besedo džundž, der Edelstein, Schmuck.

Razun tega se je imenovalo tudi Martanda smerti konec. Besedi mar, mart, primeri slovensko smart. Na južnem podnožju Pohorja se zmiraj čuje: on je maru namesto merl, mru, besedi anda, pa nemško Ende, in slavensko k-an diminutivum k-anc, k-anec.

Tudi Mitra se je velelo, kar pomeni bika, vola in prijatelja, ker so iztočni narodi solnce pod podobo bika si predstavljali. Mitra je skercena beseda iz prakritskega Mihi, sanskritski Maha, veliki mahoči (mogoči), in tēr, tur, ur, bik.

Ker je solnce nar boljši prijatelj človeka, se je pomen solnca in bika prenesel na človeka dobrotljivega in znana slovenska pesem, ktera se začne: „Božji volek moj prijatelj“ opominja še na staro solnčno častje.

Tudi priime Arka najde se v indijskih bukvah, kteremu je podobna naša beseda Jarko, Jaro, jaro solnce. Pomen besede „jar“ je v Igorovem polku zmiraj enak pomenu žestok vehemens, glühend, muthig, Rodovina Arko še živi na Krauskem in Štajarskem. Čerka j je digamma nalik imenom Autumar (Slavomir) in Jantumar. Razun imenovanih priimen še se tudi najde ime Svar. Česki jezikoslovec Wacerad pravi, da je v staročeskem jeziku pomenilo Zuor, to je, Zvor toliko, kot Zodiacus. Po Prokopiu so se Slaveni tudi veleli Spori, in Kollar misli, da je Spori = Svori, Svari, častitelj solnca in zvezd. Znamenita je ta okolščina, da se lastno ime SPORA na rimsko-slovenskih kamnih najde, in sicer na kamnu v cerkev Gospesvete (Maria-Saal) na Koroškem vzdanim. Celi napis se glasi po lastnem prepisu: Antonius (to je: Slav, Slavko od ant, collere, slaviti) Verus (ver, var, berev, aper, po Višnutovem pravu) Spora Sexti Filiae Heredes v. f. Juterno solnce se veli Aruna primeri naše rano = zgodaj. in latinsko aurora.

(Konec sledi.)

Novičar iz slavenskih krajev.

Iz Berna 1. listopada. (Popis letošnjega velikega vojaškega tabora pri Olomucu na Marskem). Že zdavnaj sim se bil namenil, Vam ljube „Novice“, ktere tudi tukaj v Moravii pridno in z veseljem prebiram, nekaj od letošnjega velikega tabora pri Olomucu naznaniti, od kterega je ob svojem času „novičar iz mnozih krajev“ omenil, — pa mnoge opravila mojega poklica so me zadrževale, ta namen spolniti. Če se Vam ne zdi prepozno od tega govoriti, kar se je pred enim mescom godilo*), nate moj popis, in razglasite ga mnogim mojim prijatelom, kterim posebej pisati nemorem, in drugim dragim bravcem v ljubi moji domovini.

V lepem kraji Moravskega, med rodovitnim poljem, pa tudi ne deleč od prijaznih srednje visocih hribov stoji močna cesarska terdnjava Olomuc (Olmütz), obdana s tremi prekopi, po kterih teče krog mesta reka Morava. Pol ure od mestnih vrat se je začelo veliko vojaško taborišče, ob obeh straneh velike Poljske ceste.

Na levi strani ceste so bili šotori za pešce tako zversteni, da je med dvema polkama (regimentama) pešcov zmirej en batalion strelcov ali jagrov bil; na desni strani ceste ob potoku Bisternice so bili na desno topničarji, na levo konjiki, in na ravno tej strani eta bila

še dva polka pešcov, namreč polk „Švarcenberg“ in polk „Zanini“. Celi tabor je imel podobo velicega platenega mesta; na priliko, kakor se vidijo na Kranjskem ob somnjih kramarske stališa, je bilo viditi tukaj vojaške šotore. Šotori pa so bili eni veliki za 40 do 50, drugi pa majhni za 7 mož; — pri vsakem polku je bil na sprednji versti en okrogel šotor za veliko stražo; na desno in levo so bili šotori za vojake tako v versto postavljeni, da so med vsako kompanijo majhne, med vsakim batalionom pa večji ulice bile. Na sredi vsacega polka je bil velik prostor z vodnjaki (štirnami) in z mnogimi ognjiši, okoli kterih so se berkasti kuharji tako pridno sukali, da je bilo veselje gledati, kako so si mnogoverstni narodi mnoge narodne jedila pripravljali: Lahipolento in rizoto, Madžari gulaš, Vlahi ali Romani neko s česnom, čebuljo in slanino namesano mineštro (juho), Nemci knedelne, in Poljaki pri vsaki jedi nekoliko vodke (žganja). V srednjem prostoru je stala vojaška cerkvena, tudi iz platna, za njo šotor poveljnika ali oberstarja, in na desno in levo tega šotora za vojaškega kaplana, za adjutanta poveljnikovoga, za načelnika godcov in za vojaške zdravnike. V eni taki komej 2 sežnja dolgi in sežinji široki hišici sim tudi jez od 11. septembra do 5. oktobra stanoval in spal, česar bi gotovo lani ta čas ne bil verjel, ko sim si z zidanjem nekega novega farovža na Kranjskem toliko prizadeval, — pa človek obrača, Bog oberne! Tudi tukej sim se prav dobro imel, čeravno sim mogel nekterekat dežnik razpeti, ker je včasih tako močno deževalo, da mi je platneno streho premočilo in me dež ne ravno priljudno iz spanja prebudil.

Naj bolj mikavno je bilo za me po taboru se sprehajati in poslušati mnogotere jezike avstrijskega cesarstva; slisal sim slavjansko v mnogih narečjih: poljsko, česko, rusinsko, serbsko, horvaško, slovaško, dalmatinsko, in tudi moj preljudi materni jezik, in spoznal in prepričal sim se, da Slovan z vsimi temi narodi se za silo že dobro pogovoriti in svoje misli in želje svojemu bratu po rodu razodeti zamore. Zraven slavjanskega se je slisalo tukej nemško, talijansko, madžarsko in vlaško ali romansko, in namerilo se je tudi rusovsko, francozsko, angleško in turško. Lejte jezike skor vsih omikanih narodov sveta na majhnem prostoru!

Na koncu tabora blizu poljske ceste so bili šotori za Njih veličanstvo našega cesarja postavljeni; cesarjev šotor je bil v tri sobice razdeljen, ktere so bile med seboj s pokritimi mostovži sklenjene; od znotrej je bil ta šotor z belo in rudečo svilo, z baržunam prevlečen in z zlatom in srebrom okinčan; ta šotor je bil posebno lep in je dar angleške kraljice Viktorie. Zraven je bil šotor cesarjevega adjutanta grofa Grüne-ta, kteri ima posebno zgodovinsko pomembo: je namreč ravno tisti šotor, kterega je bil turški veliki vezir Kara Mustafa popustiti mogel, ko so bili Turki pri svoji drugi oblegi Dunajskega mesta v letu 1682 od hrabrih vitezov Staremberga in Sobieskega pregnani. — Pred temi šotori je bil čedno z rudečimi in belimi barvami okinčan stolp, s kterega se je skoz daljnogled (Perspektiv) kaj lepo celi tabor pregledal. (Konec sledi.)

Iz Celovca piše „Šolski prij.“ sledečo žalostno starico: „V „Novice“ se iz Štajarskega piše, da so na Krajskem taki možje, ki od sl. ministerstva terjajo preklic modrega zaukaza, ki veleval: naj se šolske knjige pišejo po pisavi slovenskega „zakonika“. Ta novica je pri nas na Koroškem že stara; že davno vemo, da so nekterim gospodom na Krajskem občno ljubljene in slavno znane šolske knjige, ki so jih presv. knezoškof Slomšek sestavili, hud tern v peti zavolj „ega“ in „om“. Bog pomagaj!

V ravno tem listu naznanja „šolski prijatelj“ sle-

*) Hvala lepa za kaj mični popis, v kterem nam tako živo pred oči stavljate življenje vojakov v taboru, da ga bo gotovo vsak bravec rado vedno prebiral ene dni pred ali pozneje. Vred.

sama po sebi nima nič redivnega v sebi, in če ljudje od nje živé, živé le od tistih organskih stvari, s katerimi je zemlja obilno navdana; taki drobci imajo redivno moč v sebi, se vé da silno malo; glina pa s svojo težo le pritiska na veliko jestvino čutnico (*nervus vagus*), ki je s požiravnikom v zvezi, in s tem tiskom zatara občutek želodca, da mu je kakor da bi bil sit. Ta tisk na čutnico želodca je pa po gotovih skušnjah ravno tako potreben, kakor je potrebna redivna hrana, iz ktere se kri dela. Saj tudi tiči zobljejo pesek, in od noja (*Straussa*) je znano, da kamnje požira; gotovo pa ni ne v pesku ne v kamnji nič redivnega. Tudi naše goveda, naši konji si morajo s slamo, z rezanico želodec dobro nabasati, po tem so še le siti, ker po tem še le, kakor pri človeku, ki si je napolnil želodec, se omami čut, ki nadležje prazni želodec.

Kdor to vé, bo še le zapopadel, zakaj so ljudje tam pa tam tudi v Evropi ob času hude lakote neko parst jéli si tolažiti kerč praznega želodca. Taka je bila v letih 1719 in 1793 na več krajih po Nemškem. Ta parst je bila tako imenovana močelska parst (*Infusorien-Erde*), preprežena z nekimi naj bornišimi rastlinami. Enaka parst je tudi tista, ktero v naj bolj severnih krajih Švedskega vsako leto po sto in sto vozov kot krušno moko vživajo, ne toliko zavolj potrebe kakor iz posebnega okusa, ki jim je to parst prikupil; Finci mešajo to parst radi med kruh. Dober tek!

Ako se ozremo po svetu, res vidimo, da ljudstva, posebej v vročih deželah, imajo neko posebno nagneenje do vživanja parstene hrane. V Javi vživa ljudstvo neko posebno glino, ki se imenuje *tana ampo*, ktero prodajajo v sukanih cevkah, sladki skorji (*cimetu*) enacij. Ker je pri Japanezih lepo, če je človek suh (*kumern*), jejo oholi možki in ženske, ktere bi rade za lepe veljale, pogostoma tisto glino, da shujšajo, kakor pri nas nektare norčave ohole ženske kis (jesih) pijo, da bi jim pobral preobilo mast.

Vse ljudstva pa, ktere vživajo sirovo parst, so sirovi skoz in skoz; njih duševna omika je popolnoma potérta. (Dalje sledi.)

Starozgodovinski pomenki.

DEAE SVRIAE SACR.

V Rimi Pet. Apianus CCXLII.

Razložil Davorin Terstenjak.

(Konec.)

Omenim še, da so severno-slavenski *Surabi*, *Sorbi*, *Srbi* brez dvombe po častju *Sure*, *Zore* svoje ime dobili. Znamnje solnca pa je bil *bik*, zato ima solnčno častje (*Mithras*) zmiraj *bika* za glavno vlastitost. *Lineburški* Slaveni so *bika* za tega voljo tudi imenovali *Zurmon*; primeri: *dur*, *tur*, *dzur*, in analogično obliko *den* in *dzien* v poljskem jeziku. Da je *Zora* (poljski *Zora* = *zura*) posebno bila v *Noriku* častena, pričajo lastna imena *Surius*, *Surianus*, *Sura*, *Surella*, *Sornia* (*Muhar 363 in na družih mestih*), kakor tudi polatinčeni *Aurellii*, *Aurelliani*, *Aurora* itd. Da *Suria* ni rimsko, tudi ni staroitalsko božanstvo, se vidi iz tega, da ga ne omeni noben rimski pisatelj, cló *Varro* ne, kteri vendar vsa rimska božanstva imenuje.

Da tega božanstva niso Rimci iz Indie prinesli, priča ta okoliščina, da stari svet nikdar ni bil z *Indio* v zavezi razun za *Aleksandra Velikega*, pa še takrat za kratek čas, v katerem se Rimljani domačih staroitalskih rodov niso prevladali, ne pa da bi bili že na druga podjarmljenja mislili bili. Edinega *Apolla Sorana* najdem, kar pa ni druga, kakor rimsko tolmačenje, ker, kakor

smo že omenili, tudi druga solnčna božanstva imajo vzeta iz častja ptujih narodov. Irsko-gališkemu *Granu-Greinu* se je tudi pridavek ali tolmačenje *Apollo Granus* dalo. —

Na koncu tega članka hočem še čitatelju nekoliko lastnih imen iz panonskih in noriških kamnov za razgled postaviti, — rečem za razgled, ker ni treba dosti učenosti njihovo slovenskost zapopasti. Nabrali smo jih iz *Grutera Muratorita*, *Apiana*, *Lazia Orellita* in *druzih*; nate jih v sledečem:

Babia, *Babius*, *Cafatus* (primeri: *Kafov*, *Kafol*, *Caf*, *Cafuta*), *Carcus* (*Kark*, *Krk*), *Cestis*, *Cestia*, *Cestius* (primeri: *Cestimir*, *Čestislav*), *Compas* (rodovina *Kobsa* še živi na *Štajarskem*), *Debela*, *Dida*, *Doberus*, *Dragontianus*, *Draus*, *Drauso*, *Drauco*, *Duba*, *Golia*, *Golius*, *Hornata* (primeri zastran oblike ime *Slavata*), *Hudius*, *Humenus*, *Jabolena*, *Jabolina*, *Janina*, *Jarena*, *Jarilla*, *Jarsa* (primeri zastran oblike česko ime *Hnevsa* in slovensko *Mursa*), *Jarina*, *Jegius* (rodovine *Jeglič* še živijo na *Štajarskem* in na *Kranskem*), *Iha* (rodovina *Ihan* živi na *Štajarskem*), *Ismar* (na *Štajarskem* je ves *Izmanci*), *Liparus*, *Lipatius* (*Lipač*, *Lipež*, *Lipič* še živé rodovine slovenske), *Liuda*, *Muna*, *Munata*, *Munatus* (od *munja* = *blisk*), *Mutice*, *Mutrius* (rodovina *Mutra* živi v *Mariboru* in na *Českem*), *Norica*, *Noriana*, *Obstana*, *Opora*, *Oredsomar*, *Ostor*, *Ostorius*, *Petica*, *Posilla*, *Quassil* (*kvas*, *kvasil*, primeri zastran oblike česka imena: *Prašil*, *Pospišil* itd.), *Rajus*, *Raja*, *Rajenus*, *Ranius*, *Reburra*, *Reburrus*, *Ricimer*, *Rocla* (rodovina *Rokla* živi v *Vilovnjaku* na *Štajarskem*), *Tata*, *Tellete*, *Tellianus*, *Tellucia*, *Trebacius*, *Trebesius*, *Trebonius*, *Trebianus*, *Urvus* (rodovina *Urbas* živi v *Selniški fari* blizu *Maribora* in na *Kranskem*), *Urocus*, *Vaar*, *Vardillus* (*Verdelški*), *Varna* (ime slavlanskega mesta), *Veliranus*, *Vencius* (*Venceslav*) itd. V drugem članku več takšnih. — Zastran imena *Cupitius*, *Cupetinus*, *Cupetina*, *Cupitianus*, ktero se tudi pogosto na panonskih kamnih najde, še morem omeniti, da imajo koreniko svojo v tematu *kúp*, *kupiti*, *kaufen*, *sammeln*, *häufen*, *anhäufen*. Iz temata *kúp* se izpeljuje tudi beseda *kópa*, *cacumen*, *ein hoher Berggipfel*, in *kepa*, *glava* na *žreblji*, in *kepa*, *kapa*, *čepička*, *Kopfbedeckung*. Iz tega vidimo, da samoglasniki *a*, *e*, *i*, *o*, *u* se v slavenskem jeziku zmiraj spreminjajo, in zdaj nam je tudi svetlo, zakaj se izgovarja reka *Kupa* tudi *Kopa*.

Slovniški pomenki.

Res je v slovenskem pravopisju še mnoga znamenita razlika; zato je zlo želeti, da bi pisatelji enkrat kaj stalnega dognali, da bi človek vedel, česa se držati. Ne govorim od *ega* in *iga*, *pri* in *per* itd., to je že dognana stvar, in vémo, ktero veljá; toda še mnogo družega nam zlo križem hodi.

Z veseljem smo te dni brali pravila gosp. dr. *Miklosića* pri sestavljanju slov. berila za nadgimnazij, in one nam marsikaj določijo in poterdijo, pa tudi kaj poderejo.

Tudi mi smo se poprijemali od mnogih pisateljev vpeljavane oblike *ti*, *ta*, *to*, pa smo si dovolj poskušali, da je z njo velika težava, ker nevajenega bravca zlo moti, in večkrat clo cel stavek dvoumen dela, postavim: *ti* bi srečen bil, ko bi . . . („dieser wäre“ und „du wärest glücklich“ . . .), *ti* je pisal („dieser hat geschrieben“ und er hat dir geschrieben.“) itd. Zategadel se radi spet lotimo ljudske in umevne oblike *ta*, *ta*, *to*,